

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSEGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . 8 korona
Félévre . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 26. szám. (Köztelek).

Kossuth Ferenc.

Ha valaki csak ezelőtt öt héttel azt mondta volna, hogy *Kossuth* Lajos fiával *I. Ferenc József* magyar király öt héten belül személyesen találkozik, annak ellenkezőjére egy fillér ellen 10 koronával fogadott volna a magyar választópolgárok legtöbbsége. Azt felelték volna rá, hogy *Kossuth* Lajos a most uralkodó családot trónvesztettnek nyilvánította ezelőtt 56 évvel és ezt megbocsátani nem tudja az uralkodó ház. Az apja nevét viseli a fia is. És ime mit láttunk mégis. A magyar nemzet döntése oly erősen támogatta a függetlenségi eszméket, hogy a nemzet akarata előtt a királynak is meg kellett hajtani a tisztelet zászlóját. *Kossuth* Ferenc múlt vasárnap Bécsben volt a királynál. Ő Felsége igen jó kedvvel és szívesen fogadta *Kossuth* Lajos fiát. A nagy eseménynél *Kossuth* Ferenc került minden sallangot, minden tüntetést. Az ország dolga oly komoly, hogy azt ahhoz illő komolysággal kellett intézni. *Kossuth* Ferenc nyugodt, higgadt természete éppen illet ehhez.

Hogy mit sikerül majd elérni az ellenzéknek, azt nem tudjuk, de a helyzet igen válságos.

Ellehetünk készülve a legkomolyabb fordula-

tra is, de ebben az esetben vigasztal bennünket az a tudat, hogy a magyar nemzet kiváncsi küzdő ellenzéki pártok elnöke és vezére, *Kossuth* Ferenc az ő megfontolt higgadságával, tekintélyével biztosítja számunkra azt, hogy a magyar nemzet ügye komoly vezér

Kossuth Ferenc.

kezébe van letéve. Csodálatos átváltozáson ment keresztül ez az ellenzék. Míg az elmúlt országgyűlési idényben tomboló, erős, sőt ahol szükség volt, még darabos is tudott lenni, az az ellenzék a választások után, mint többség, oly komoly, oly csendes, mintha nem is ellenzék volna. Ezt így kívánja a nagy nemzeti ügy fontossága, ezt így követeli a komoly helyzet. Ime a jó vezér mellett a leglármásabb honatyák is lecsendesednek. Valóban különös ez az ünnepies csend. Szinte megdöbbenő. És az ország minden lakója visszahúzódva a magányba.

lecsöndesedve a választási harcok után, várja az érdekes és talán nem is veszélytelen fordulatot.

Ezekben a válságos napokban, mint a nemzeti bizalom kifejezőjét itt adjuk *Kossuth* Ferenc arcképét. Az ő látása, reményét, nyugalmat önt a polgárok szívébe. Az ő megfontolt komolysága jólesőleg hat zaklatott lelkünkre. Isten éltesse!

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

Nehézségek.

Az elmúlt hét legnagyobb eseménye az volt, hogy *I. Ferenc József*, Magyarország királya meghívta *Kossuth* Ferencet, a függetlenségi párt vezérét és ötnegyedóránig beszélt vele. Nagy, történelmi esemény volt ez. *Kossuth* Lajos fia fekete ruhában jelent meg a magyar király előtt, *Ő felsége* tábornoki diszruhában fogadta dolgozó szobájában.

Hogy mit beszélgettek, azt nem lehet tudni. *Kossuth* bizonyosan elmondotta a nemzet óhajtását, mely immár közel négyszázéves óhajtás. A király meghallgatta. A beszélgetést magyarul kezdték, aztán francia nyelven folytatták és fejezték be. *Ő Felsége* az ajtóig kísérte vendégét és szeretettel üdvözölte a bucsuzásnál. *Kossuth* Ferenc csak a külső benyomásokról, a király jó kedvéről és a formáságokról tett nyilatkozatot. A többitől hallgat. Pedig valójában minket nem a külső érintkezés, hanem a beszéd tartalma érdekelne, amit pedig egyelőre el nem árulnak. A helyzet oly bonyolult, oly nehézségek előtt állunk, amilyenre nem is gondoltunk a választások előtt.

Az önálló vámterület nem ütközik nehézségben. Ez gazdasági kérdés, tehát könnyen megoldható. Annál nehezebb a katonai kérdés, mert a függetlenségi ragaszkodnak a magyar vezényszó és magyar hadsereghez. A felsőbb katonai körök a hadsereg egységének bomlását látják abban, ha Magyarország magyar hadsereget állít. Ez a felfogás pedig igen régi és nem felel meg a valóságnak, amennyiben többször tapasztalt tények bizonyítanak ellene. A függetlenségi igen szépen és biztosan készítik elő az ügyek intézését. A kényes katonai kérdésben is engedtek annyit, hogy nem egyszerre, hanem tervszerűen kell keresztülvinni a magyarosítást.

A felső katonai körök erről sem akarnak hallani és éppen itt van a legnagyobb nehézség. Ha alkudni nem akarnak, ha erről a követelésről hallani sem akarnak, akkor nehezen egyezkednek ki és kormány is alakulhat, de életképes, munkaerős kormány nem lehet.

Az országgyűlés megnyitása és a Ház megalakulása körül is vitatkoztak, míg végre megnyitották 17-én. De a megalakult Ház is ott áll a nehézségek előtt, amelyek még komoly eseményeket idézhetnek elő. A *Kossuth* Ferenc meg-

hallgatása csak külsőség, de a magyar nemzet óhajtásának ez nem elég, tetteket vár. Hiszszük és bizunk a jövőben, hogy azt is meghozza.

Sz. B.

Az orosz-japán háború.

Az elmúlt héten több napon át folyt a harc a Sa folyó mellett. Nogi tábornok átvette a japánok legszélsőbb jobbszárnyának a parancsnokságát, mely seregnak az lesz a feladata, hogy a tavasz beálltával az oroszok balszárnyát megkerülni igyekezzék.

Az orosz hadsereget az éhenhalás veszedelme fenyegeti magánjelentések szerint. Hivatalosan cáfolgatják ugyan ezt a hírt, de még Huber tábornoknak, az orosz hadsereg főintendensának, adatai is azt látszanak bizonyítani, hogy az orosz sereg tényleg roppant élelmezési nehézségekkel küzd.

Karbinban kilenc, Tielingben három nagy malom éjjel-nappal szakadatlanul dolgozik, hogy a Mandzsúországból származó gabonát megőrölje és mert nem győzték a munkát, még három új malmot rendeztek be. Mandzsúországi déli része, Mukdentől lefelé, teljesen el van pusztítva és ki van használva. A bennszülöttek között tehát elkerülhetetlen az éhínség. A Mukdentől északra eső nagyon termékeny vidék azonban 1905-re is bő készlettel fog szolgálni úgy, hogy az orosz sereg, ameddig mostani állását megtartja, aligha jön zavarba.

Másként alakul azonban a helyzet, ha az ellenség az orosz sereget nagyon hátra szorítja, mert ezzel sokat vesztené a rendelkezésére álló termékeny területből, vagy ha döntő győzelem után délre nyomulna, mert akkor viszont teljesen elpusztított vidékre jutna. Vágómarhában sincs hiány, bár a mandzsúországi állományt már meglehetősen felhasználták. Igen nagy gondot okoz a lovasság és tüzérség lovainak az eltartása. Mandzsúországi a lónak szecskát is kell adni. De a szalmakészlet rohamosan fogy és a szalma északról való szállítása legyőzhetetlen nehézségekbe ütközik. Az orosz lovak már egészen le vannak soványodva és csaknem használhatatlannak, míg a japán hadsereg ausztráliai lova, amelyeket zabbal etetnek, a legjobb erőben vannak.

Ujabb táviratok szerint csata foly az összes harevonalon, de az eredményről hírt nem kaptunk lapunk zártáig.

Forradalom Oroszországban.

A sztrájkmozgalmak csakugyan nőnek ismét Oroszország minden részében. Tehát *Trepov*, Szentpétervár lecsendesítője még mindig nem alhatik egészen nyugodtan. Hogy milyen állapotok vannak Oroszországban, arra nézve jellemző, hogy az új belügy-miniszternek az volt az első dolga, hogy *Wittenél*, az orosz miniszteri bizottság elnökénél házkutatást rendezzen. Ez éppen annyi mintha nálunk a miniszter-

A szárított sertéstrágya

a legkitünőbb és legolcsóbb trágyanem.

Állami szőlészeti és gazdasági tanintézeti kísérleti telepeken rendkívül előnyösnek bizonyult. Számtalan nagyirtokon fényes eredménnyel bevezetve. Árajánlással, felvilágosítással, elismerő nyilatkozatokkal készséggel szolgál:

Budapest-Kőbányai trágyaszárító-gyár, Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 21. szám.

elnöknél tartanának házkutatást a hatóság emberei. Ugylátszik hát, hogy Oroszországban most mindenki gyanus, aki él.

Egyéb hireink a következők:

Házkutatás Wittenél.

Oriási feltűnést kelt az a hír, hogy Boligin újonnan kinevezett orosz belügyminiszternek a hivatalos eskü letétele után az volt legelső hivatalos cselekménye, hogy parancsot adott, hogy az *államtanács elnökénél, Wittenél, házkutatást tartsanak*. E parancs következtében a belügyminiszterium több hivatalnokai számára rendőrügynök kíséretében elment Witte házába és forraszerűen birtokába vette az összes helyiségeket. Az egyik hivatalnok felszólította Wittét, hogy adja át lakásának és szekrényeinek összes kulcsait, azután elkobozta a lakáson talált összes irományokat és magánleveleket.

Witte a házkutatás egész ideje alatt lakásán maradt. A rendőrök a ház minden zugát kikutatták és óriás iratesomóval távoztak. Az esetnek különösen az ad nagy jelentőséget, hogy Boligin bizonyára nem mert volna így eljárni, ha a cártól nem kapott volna rá külön meghatalmazást. Pléhve volt belügyminiszternek is meggyilkolása előtt az volt a szándéka, hogy Wittenél házkutatást tartson, mert az államtanács elnöke szabad gondolkodása miatt már régóta gyanus. Péterváron azt híresztelik, hogy egy összeesküvést fedeztek fel, melynek szálai elvezetnek Witte palotájáig.

A lengyel forrongás.

Varsóban a katonaság a Pola-városrészben és a Lesno-utcában lövöldözött a sztrájkolókra, többen megsebesültek. Eddigélé 300 munkást öltek meg, 800-at megsebesítettek és 2000 a letartóztatottak száma. Skarsiszkóban 500 sztrájkoló át akart menni a vasuti síneken, a katonaság rájuk lőtt, 24-en megbaltak, 44-en megsebesültek.

Kétezer halott.

A „Tribune Russe,” az orosz forradalmárok párisi lapja Pétervárról kimutatást kapott a január 22-dikén a pétervári utcai zavargások alkalmával elesett munkások számáról. Az orosz forradalmi ujság szerint ezen az egy napon az orosz katonák 2136 munkást lőttek agyon. A lap közli az esetek névsorát is, de a névsor nem teljes.

Gapon Oroszországban.

A Párisban élő orosz forradalmárok oroszországi társaiktól azt a jelentést kapták, hogy Gapon lelkész nem menekült külföldre, hanem Oroszországban van elrejtve és pedig úgy, hogy az orosz rendőrség elől teljes biztonságban van.

Tudja.

- Tudod-e kis lányom, szólt a vőlegényjelölt a menyasszony kis hugához, ki vagyok én?
- Tudom. A Klára néném *utolsó reménysege*.

Nemzet és nemzetiség.

Egyedül csak ez a sors által üldözött szegény magyar nemzet kezeli a nemzetiségek ügyét, oly gyöngén és félve nyul a magyarosításhoz.

Dicsőhymust zeng, ha az oláh, vagy a tótok által lakott vidéken egy-egy állami iskola állittatik fel és ezt elégnék tartjuk a nemzetiségek magyarrá tét lére.

Számadatokkal kimutatják, hogyha így halad az ügy: ennyi meg ennyi idő alatt tiszta magyarokká kell lenniök. Igen! Ha ez az átkos „ha” nem volna. A tapasztalat azonban megmutatta, hogy ilyen kezeléssel a kitűzött cél nemcsak el nem érhető, hanem visszaesünk a nemzetiségi izgatók által kívánt időbe.

Északról: a tótok, keletről: a ruthének, románok és szászok; délről: az oláhok, románok, szerbek és horvátok; nyugatról: a németek őrizkednek Magyarországtól és hangosan panaszkodnak egy, hivatását komolyan teljesítő állami közegre: „Minek erőszakolják ránk az idegen nyelvet? Majd megmagyarosodunk mi magunk is, csak hagyják reánk a dolgot!” A következmény: az állam meghátrálása.

Mi másként cselekszenek azok az európai vezető-nemzetek, akik át, meg át vannak hatva ama híres szállóige által: „*Nyelvében él a nemzet!*”

A francia, angol, orosz, olasz, spanyol mind vezet; egyedül csak a magyar nem ur a vérell szerzett hazájában.

Nézzük csak az oroszokat, vagy ott van Románia, aki a nemzeti egység eszméjétől úgy át van hatva, hogy az állam nyelven kívül más nyelvű iskolát meg nem tűr.

A Bismark által létrehozott Németbirodalom megsebesítte azt a fából-vaskarikát, hogy idegen nyelvet adasson elő a középiskoláiban?

Mondhatom, hogy nem! Az elbukott Lengyelországból kivett részén már meghonosította a saját kulturáját, s nem hederít az „elnyomást” kiabálók seregére.

Hassanak reánk e példák; a törvényben biztosított jogokkal és hatalommal hadd legyen, Minden ember, akit e föld hord, magyar!” Akit e nemzet törvényei védenek, kell, hogy a nemzettest érző tagja legyen.

Töröltessék a középiskolai tantervből az idegen nyelv, mert csak úgy teljesezhetnek be a legnagyobb által hitt eszmény: „*Magyarország nem volt, hanem lesz!*”
Lengyel Ferenc.

A munkások és a választói jog.

Vasárnap délután az összes munkásszakszervezetek népes gyűléseket tartottak a fővárosban, melyeken a jelenlegi országos helyzetről esett a szó s végül olyan határozatot hoztak, amely a mostani zavaros állapotok között általános érdekekkel bír. A gyűléseket előre megállapított napirenddel harminc különböző helyen tartották s mindenütt az általános titkos választói jog mellett foglaltak állást.

A beszédek során az előadók azt hangsúlyoz-

A legjobb minőségű **háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon** a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utalgatásért a

„Hangya”, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez

• BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

ták, hogy a függetlenségi párt az általános titkos választói jog hangoztatásával ment bele a most történt választásokba, ha tehát később politikájához hűtlen lenne és csak a választói jog kiterjesztését sürgetné vagy csinálná meg, a munkásság általános ipari és mezőgazdasági sztrájkot szervez. A munkásság ezzel azt akarja dokumentálni, hogy az általános titkos választói jog behozatalával milyen jelentős parlamenti tényező lenne. Mivel pedig a szocializmus győzelmét, illetve az azt megillető érvényesülést Magyarországon csak a parlamenten keresztül lehet remélni, szükséges az általános választói jog behozatala. Ez a határozat azért fontos, mert mint a munkások állítják, az esetleges sztrájk döntő küzdelme lesz az összes munkásságnak a kapitalizmus ellen. A sztrájkot addig nem fogják leszerelni, míg az általános titkos választói jogot be nem hozzák, melytől a szociáldemokrácia reméli, hogy a parlamentben elfoglalhatja az őt megillető helyet.

Torpedópróba Fiumében.

Fiumében mult héten a Whitehead-torpedógyárban először lansziroztak torpedót 4000 méterre. Eddig a legnagyobb távolság 2000 méter volt. Ennek a nagyobb távolságnak megfelelően az irányregulátort is szabályozni kellett. A kísérlet kitűnően sikerült és szakkörökben nagy feltűnést keltett.

A fiumei Whitehead-torpedógyár, mely az egyetlen a monarchia területén, világhírű. A most folyó orosz-japán háború alkalmából mindkét hádviselő fél nagy torpedómegrendelést tett Whiteheadnál, kinek egy különleges találmánya, a regulator biztosítja a legtökéletesebb torpedó gyártási módját. Ez a regulator egy, a nehézkedés törvényei szerint szabad-tengelyen mozgó korong, mely önműködő összeköttetésben van a kormánylapáttal. Amint a torpedó hivatott irányától eltér, a korong is kimozdul a helyéből a nehézkedés törvényei szerint s meghuzza a kormánylapátot, mely aztán visszazökkenti a löveget eredeti irányába. A fiumei gyárban, körülbelül száz méternyire a parttól, a tenger hullámaiból emelkedik a kísérleti állomás, melynek összesen négy lövegindító készüléke van, kettő vízfölött kilövendő lövegek számára és két vizalatti készülék. A löveg elindulását eszengetyűszo jelzi, melylyel egy pillanatban a löveg már látható lesz, amint szédületes gyorsasággal, mint egy óriási acélhal siklik el, három méternyire a víz színe alatt s utját a belsejéből felszálló legbuborékok vonala jelzi. Aszerint, hogy minő távolságra van tempirozva, 1000—1500—2000 méterre, ebben a távolságban a löveg hirtelen a víz fölé ugrik s hatalmas hullámhegyet támasztva, zuhan vissza a vízbe, hol azonnal elmerül. — Whitehead évtizedekkel ezelőtt telepedett meg Fiumében s azóta magyar állampolgár is lett.

Állatállományunk fogyatkozása.

A földmivelésügyi miniszter most tette közzé az elmúlt évben foganatosított állatösszeírás adatait, amelyekből kitűnik, hogy a magyarországi jószágállomány létszáma minden állatfajtában csökkent. Nevezetesen:

Az állatok fajtái	Létszám az		Létszámcsökkenés	%
	1895.	1904.		
	e s z t e n d ő b e n			
	d a r a b			
Szarvasmarha	5.829,018	5.678,762	150,256	3
Ló	1.972,448	1.892,707	79,741	4
Szamár	21,386	14,731	6,655	—
Őszvér	885	739	146	—
Sertés	6.446,573	4.257,710	2.171,363	33
Juh	7.526,686	6.843,064	683,622	9
Kecske	286,385	206,449	79,936	—

A szarvasmarha- és lóállományban tehát aránylag csekélyebb, ellenben a sertés- és juhállományban megdöbbentő létszámcsökkenés tapasztalható. Hogy ennek dacára nem irunk létszámcsökkenésről annak oka, hogy összes állatállományunk minőségben tetemesen javult és különösen szarvasmarhaállományunk termelő képessége annyira gyarapodott, hogy ez ma messze felülmúlja az 1895. évi állomány termelőképességét. A juhlétszám apadása a belterjes irányban fejlődő gazdasági üzem, a sertésállomány 33%-os csökkenése pedig az 1895. év után pusztító sertésvész következménye, amely az állategészségügyi helyzet javulása és kedvező értékesítési viszonyok mellett, rövid néhány év alatt pótolható. Nincs okunk tehát pesszimizmussal megítélni a jelenlegi helyzetet, mert az csak a belterjes irány következménye, hogy kevesebb, de jobb állatot tartunk. Aggasztó dolognak látszik mégis, hogy a tehénlétszám 23%-os emelkedése dacára az üszőállomány 30%-kal csökkent. Amely körülmény ugyan ismét részben annak eredménye, hogy a nyugati fajták felkarolása folytán az üszők 3—4 éves kor helyett már két éves korukban leborjaznak és a tehénlétszámba kerülnek; e magyarázat azonban mégsem kielégítő, mert a 2·4 millió tehénállomány pótlására az 1·1 millió üszőlétszám határozottan kevés. Hiszen az 1·1 millió üszőből évente legfeljebb ha 400,000 drb 2—3 éves hazai üsző kerül tehénsorba és ezzel a tehének átlag 20 százalékos = 480,000 drb fogyatkozását a saját tenyésztésünkből fődözni nem lehet. Aggasztó másrészt ama körülmény is, hogy a sertésvész, nemkülönben a száj- és körömfájás terjedésének, az államosított állatorvosi szolgálat dacára mindeddig elejét venni nem birtuk. Ha tehát nem is konditjuk meg az állattenyésztésünk állapota fölött a vészharangot, mindenesetre még nagyon sok a tennivalónk úgy az állattenyésztés, valamint az állategészségügyi állapotok fejlesztésében.

Mattaszkovszki Tádé.

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előírt % mellett. Felvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
 elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: Husnemüket, füstölt
 Iust, vadakat, szárnyasokat — élő és leölt állapotban, tojást, vaját, halat, burgonyát, káposztát, zöldségféléket, gyümölcsöt stb.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A budapesti szabó-szövetkezet.

A Budapesti Szabóiparosok Hitel- és Termelő-szövetkezete február 12-én tartotta meg ez évi közgyűlését. A közgyűlés elé terjesztendő évi jelentés ennek a derék, virágzó szövetkezetnek újabb fejlődéséről, önzetlenül működő igazgatóságának igazán sikeres tevékenységéről tesz tanuságot. A jelentésből ismét nyilvánvalóvá válik a szövetkezet vezetésének az a helyes alapelve, a mely az intézet fenállásának legfőbb céljával nem a nagy osztalékot, hanem tagjainak munkával való ellátását és hiteligényeik kielégítését tűzi ki. Ennek a célnak jegyében haladt a szövetkezet mult évi működése, s ebben az irányban igazán elismerésre méltó eredményeket ért el, úgy, hogy méltán sorolható ez az intézet legkiválóbb ipari szövetkezeteink közé. A jelentés néhány főbb adatát a következőkben ismertetjük: A szövetkezet taglétszáma s a jegyzett üzletrészek száma az előző évhez képest jelentékenyebb változást nem mutat, tagállománya az 1904. év végén 306 volt 571 jegyzett üzletrészszel, a melyekből be volt fizetve 20722 kor.

Fontos és nagyjelentőségű mozzanat a szövetkezet életében a kisiparos munkásoknak kitelepítési ügye, mely a folyó év folyamán megszüntetett tanműhelyből indult ki. Ezen tanműhelyt ugyanis — az anyagi eszközök csak korlátozottan állván rendelkezésre — kénytelen volt a szövetkezet megszüntetni, megkísérli tehát a kisiparosoknak ugyanoda, a hol a tanműhely volt, kitelepítése által megközelíteni azt, hogy mint külföldön sok helyen, úgy itt is a főváros tőzsomszédságában egy kisiparos-kolóniát létesítsen, s megszerezze nekik az anyagi boldogulás előfeltételeit.

Ezen nagyszabású tevékenység az igazgatóság elnökétől *Vikár Bélától* származik. A kitelepítés érdekében a szövetkezet elnökének kezdeményezésére az országos központi hitelszövetkezet, a kormány kiküldötte, az érdekelt kisiparosok és szövetkezet képviselője között beható eszmecsere folyt, a mely bizonyos megállapodásokra is vezetett és sikerült elvbén a kormány támogatását biztosítani. Ezen tanácskozásból kifolyólag a kormány felhívta a szövetkezetet, hogy ezen kitelepítés módjait, célját s annak terjedelmét írásba foglalva terjeszse fel, mely felhívásnak a szövetkezet az elnök útján meg is felelt. A megindított mozgalom sikerét biztosítja Erzsébetfalva községe által ingyen ajándékozandó

11.400 négyszögöl földterület, melyből 62 házhely fog kikerülni, hol is egyelőre 48 ház van tervezve. 20 nagyobb és 28 kisebb. A felépített házak a telekkel együtt, olesó évfizetés mellett bizonyos idő elteltével a lakó tulajdonába mennek át. A szövetkezet a lefolyt üzletévben, hasonlóan az elmúlt évhez, több nagyobb közszállításban vett részt.

Mint gyakorlati szempontból fontos ujtás, megemlítendő, hogy a szövetkezet fáradhatatlan elnöke a termelési osztály könyvelését egészen új alapra fektette. A jelentés megemlékezik a szövetkezet ipari működése által feldolgozott posztó, szövet és bélésárak mennyiségéről, melyeket kizárólag hazai gyárakból szerzett be és pedig: a zsolnai gyártól 1903-ban 9742 K 56 f, 1094-ben 10430 K 76 f, a gácsi gyártól 1903-ban 6872 K 84 f, 1904-ben 7401 K 34 f, vászon-, bélés- és posztóárakban hazai cégektől 1903-ban 2385 K 93 f, 1904-ben 21646 K 81 f, összesen 1903-ban 20001 K 33 f, 1904-ben 39478 K 91 f, vagyis az emelkedés percentekben számítva, csaknem 98 percent. Az évi mérleg adatai szerint feltüntetett tiszta nyereség 1396 kor. 70 fill. Látjuk ebből, hogyha az iparosok a szövetkezéssel igyekeznek sorsukon javítani, mily szépen és könnyen sikerülhet az.

Ünnepelt szövetkezeti elnök. *Palkovich* Viktor gutai esperes-plébános a kassai vértanúk kanonizációja ünnepére Rómába utazott. Távolléte alatt a Gutai Hitelszövetkezet, amelynek *Palkovich* megalapító, ügybuzgó elnöke, elhatározta, hogy arcképét megfesteti s mire hazatér, lelepleztesse. Az ünnepély nagy fénynyel most folyt le. Hat tagu küldöttség ment az érdemdu elnökért, kit a szövetkezet tágas helyiségében az előljárók, gazdaközönség és intelligens hölgyközönség várt. *Krausz* Jenő, a szövetkezet derék és munkás könyvelője üdvözölte az elnököt és szép beszédben méltatta az ünnepeltnek a szövetkezet és Guta érdekében kifejtett, mindenkinek elismerésére méltó munkásságát. Az ünnepelt elnök meghatva mondott köszönetet ezen váratlan és igaz szeretettől sugárzó meglepetésért s csak a szerénység szólt belőle, midőn elhárítva magától az igaz érdemet, kijelenté, hogy nem egyedül ő volt ezen hasznos intézmény megalapítója. Majd néhány szóval az Olaszországban szerzett közgazdasági tapasztalatait sorolta el s ezzel a kedves ünnepély az elnök éitesével véget ért.

Szövetkezetek Ausztriában. Störök báró, az osztrák szövetkezetek tekintélyes barátja, érdekes cikket irt egyik német ujságban. A megbízható adatok mutatják, hogy Ausztriában a szövetkezetek száma 5000-re rug. Ezt a nagy eredményt alig 15 év lefolyása alatt

== Megbízható tisztaságú és csiraképes ==

gazdasági, konyhakerti és virágmagvak

beszerezhetők a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest,

V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

érték el. A legszámosabbak a Raiffeissen-féle hitel-szövetkezetek. 1890-ben csak 160 volt; ezzel szemben 1093-ban számuk 3908-ra növekedett, a melyek az egyes tartományokban a következőképpen oszlanak meg: Alsó-Ausztriában van 520, Felső-Ausztriában 213, Salzburgban 41, Csehországban 473 német és 325 cseh, Sziléziában 91 német, 46 lengyel és 30 cseh, Steirországnban 236 német és 7 szlovén, Karinthiában 130 német, Tirolban 223, Forarlbergben 64, Krajnában és Görzben 167 slovén, Galiciában 267 lengyel, Bukovinában 44 német és 61 ruthén szövetkezet. A statisztikai kimutatások csak 1902-re vonatkozólag állnak rendelkezésre. Ezek szerint a nevezett évben a Raiffeissen szövetkezetek betétjei 233.205,603 kor., a kölcsön összegek 173.249,328, az összes pénzforgalom 461.670,318 és a tartaléktőke 3.366,392 kor. Azonkívül Ausztriában van tejszövetkezet, gabonarakár-szövetkezet, kendertermesztő szövetkezet, komlótermesztő-szövetkezet, malomszövetkezet, gyümölcs-, fa-, méz- és állatértékesítő szövetkezet, amelyek mindannyian szép eredményeket érnek el.

Borpároló szövetkezetek. Olaszországban az utolsó bő szüret az értékesítés tekintetében igen nagy nehézségeket okozott. Az osztrák és magyar piac elvesztése után az olasz borgazdák próbát tettek a francia piacon, azonban a tapasztalatok itt sem voltak kielégítőek. Általában mindinkább tért hódít az a meggyőződés, hogy a bajon csakis a gyenge minőségű borok párolása segíthet olyképen, hogy a víztartalmat eltávolítják belőle. Olaszországban nagy érdeklődést keltett az a kísérlet, a melyet e téren Algirban tettek. Ez az első kísérlet teljesen független vállalat az Algirban nagy számban működő hitel-szövetkezetektől. A szövetkezeti tagok borait a helyszínen megvizsgálják és az árt készpénzzel fizetik. A szövetkezet azután lepárolja a bort és így azik minél jobban értékesíteni. Hasonló szövetkezetek Dél-Franciaországban is alakultak. Az olasz akkórok nagy sikert remélnek ott, ahol sok és gyenge minőségű bor terem, mert ily módon nemcsak a termelő helyzete javulna, de a likörgyáraké is, amelyek csak nagyon drága áron juthatnak az ipari szeszhez.

Választási lakoma után.

Rendező: Na, Kelemen uram, hogy tetszett a jelöltünk beszéde?

Csizmadiamester: Nem valami nagyon. Nem szeretem a sok hiábavaló beszédet!

Rendező: Hát akkor miért jött el a bankettre?

Csizmadiamester: Mert a jó ebédet meg szeretem!

Magyarázat.

— Miért piszkosabb a kezed, mint a nénédé?

— Mert a néném mosogatja az edényt reggeli után.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

A haramiavezér adjutánsa.

Prielle Kornélia, a Nemzeti Színház agg művésznőjének vas-utcai lakásába ez évi január 9-én egy suhanc esengetett be, aki levelet hozott. A csöngetésre *Rozsnyai* Károly, aki éppen látogatóban volt, nyitott ajtót. Átvette a levelet s azt *Prielle* Kornéliának kézbesítette, aki azt a többi vendég jelenlétében felbontotta s olvasni kezdte. Alig olvasott pár sort, midőn hirtelen rosszul lett és az iedségtől elájult. A halálfejes levél a következőket tartalmazta:

„A haramia szövetkezet vezérétől.

Nagyságos Asszonyom!

Figyelmeztetjük, hogy mi egy haramia banda tagjai vagyunk. Ha ön e sorok előmutatójának azonnal nem ad harminc forintot, úgy felmegyünk önhöz s legyilkolunk mindenkit, akit csak ott találunk.

A banda vezére.“

A művésznő ájulásából magához térve át akarta adni a pénzt, de vendégei nem engedték. *Rozsnyai* és *Bosnyák* Zoltán más módját választották a merénylet elintézésének. Kimentek a suhancokhoz s valatóra fogták. Elmondta, hogy *Schillerwein* Jánosnak hívják, és kőfaragó inas. A levelet egy fiutól kapta, aki a Vas-utcában egy kapu alatt várja a feleletet. *Rozsnyai* erre a suhancot átadta egy rendőrnek, aki aztán lefűlelte a halálfejes haramiavezért. Nem volt más, mint *Ihar* József kertészinas, aki többször vitt számlát gazdájától *Prielle* Kornéliához s mindig megsarcolta az agg művésznőt pár korona erejéig.

A budapesti törvényszék zsarolás kísérlete miatt vonta felelőségre a haramiavezért és adjutánsát. *Ihar* azzal védekezett, hogy az egész dolog csak tréfa volt, amelybe *Schillerwein* csak azért ugratta be, mert haragot tartott rá s biztosra vette, hogy ezen a réven letartóztatják.

Sorra került ezután *Schillerwein*.

— Maga volt a haramiavezér adjutánsa? — kérdezte az elnök a vádlottól.

— En nem voltam — védekezett siránkozó hangon a vádlott. — Azt sem tudtam, mi volt a levélben.

— Mire tanította ki magát *Ihar*?

— Azt mondta, ha kérdezni találják, kitől való a levél, mondjam azt, hogy négy fiatalember küldte, akik fiakkorból szállottak ki.

A törvényszék a királyi ügyész vádbeszéde után *Ihart* zsarolásért öt heti fogházra ítélte, *Schillerwein* pedig felmentette.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsőhelyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ és terménytisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidő szerint 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. — Sűrgőnyezim: Kalmár-rostagyár. — HÓDMEZŐ-VASÁRHELYEN.

• MI UJSÁG? •

A hercegprimás születésnapja. *Vaszary* Kolozs biboros hercegprimás vasárnap ülte meg egész csöndben hetvenharmadik születésnapját. A hercegprimás gyöngékedése miatt a tisztelgőket Kohl Medárd püspök és Andor György titkár fogadták. Igen sokan táviratban vagy levélben fejezték ki szerencsekívánataikat, különösen a püspöki kar és arisztokrácia köréből.

A magyar darabant-testőrség. Fejérváry Géza báró, a magyar darabant-testőrség kapitánya, fáradhatatlanul dolgozik az új testőrség szervezésén és felszerelésén. Az egyenruházat kérdése már meg van oldva s a király által jóváhagyott tervek alapján legközelebb elkészítik az első mintaruhákat. Sok nehézséget okoz a sisak és kard kivitele, mert Fejérváry ezeket is itthon akarja elkészíttetni. Egy műöntvőt és egy kardművest már meg is bízott a munkával. A két műiparos a bécsi császári múzeumban őrzött Zrinyi-sisak és Zrinyi-kard mintájára készíti a darabantok kardját és sisakját. De új lesz rajtuk Magyarország cízellát cimere. Ezenkívül a csatt, a melyre I. Ferenc József király monogramja jön.

Rákóczi hamvai és Fiume. A fiumei rappresentanza legutóbbi gyűlésén Dardi tanácsos előadta a *Fiumei Magyar Kör* ama kérését, amelyben Fiume város törvényhatóságát arra kéri föl, hogy eszközölje ki a drága hamvaknak Fiumén át való hazaszállítását. A magyar kör kérését a királyi kormányzó leírta is támogatja. A kérvény tárgyalása a városi képviselőtestületben igen meleg hazafias fölszólalásokra adott alkalmat. Ugy az előadó, mint Dall'Asa Szaniszló és Ossoinack János városi képviselők melegen pártolták a magyar kör kérését és kiemelték, hogy a hamvaknak Fiumén át való hazaszállítása nagy megtiszteltetés volna a hazafias kikötővárosnak. Végül a képviselőtestület egyhangú határozattal Zanella Riccardo új országgyűlési képviselőt kérte fel, hogy Budapesten az állami hatóságoknál mindent kövessen el a kérés teljesítésére.

Schweidel tábornok szobra. A magyar szabadságharc vértanu-tábornokának emléksobrát az idei tavaszon állítják föl szülővárosában, Zomborban. A szoborbizottság Vértesy Károly elnöklésével tartott ülésében az emlék leleplezését május 18-ikára tűzte ki, amikor országos ünnepséget rendeznek. A szobormű már érebe van öntve és talapzatát most állítják fel Zombor város főterén.

Elfogott tolvajszövetkezet. A rendőrség múlt vasárnap egy tolvajszövetkezetet tartóztatott le, amely valóságos réme volt a triciklis boltiszolgáknak, akik a fővárosban nagyon elterjedt háromkerekű üzleti szállítógépen viszik a megrendelt árut a vevőkhöz. A tolvajbanda tagjai kilesték, amint egy-egy tricikli őrizetlenül valamely ház előtt megáll, felkaptak a gépre és elilantak vele. Valamelyik mellékutcában azután a zsákmányon megosztottak és a gépet ott hagyták. Ily módon számtalan kereskedőt károsított meg a banda, amelynek tagjai: Kuráli Gyula házi-szolga, Varga András szénkihordó, Morner Pál napszámos és Toróczky János napszámos. — Letartóztatták továbbá Jakus Etel 22 éves rovott multu cselédet, aki szintén összeköttetésben volt a tricikli-

tolvajokkal. A leány azonban kényelmesebb mesterseget folytatott. A keleti pályaudvar III. osztályu várótermében lézengett naponta és ott podgyászokat lopkodott. Őt, valamint a tricikli-tolvajokat a rendőrség átadta a bíróságnak.

Jóteknőy urinő. Kassán meghalt *Arduser* Károlyné. Mintegy 80 ezer koronát kitevő vagyonát különböző jóteknőy és kulturális célokra hagyta, köztük a kassai Mátyás templomnak restaurálására 10,000, a Kazinczy körnek 2000, a Rákóczi szoborra 4000 koronát adományozott.

Életunt vaskereskedő. Horváth Ferenc vaskereskedő józsefköruti lakásán szombaton revolverrel lövöldözött családja tagjaira, azután pedig leurott a harmadik emeletről. Az öngyilkos családjának kérésére a hatóság elengedte a boncolást. Az öngyilkos áldozata, fiatal felesége, a II. számú sebészeti klinikán fekszik. A golyókat még nem távolították el testéből, de tul van a veszedelmen. Horváth Ferenc holttestét, a kerepesi-uti temető halottas-házából vasárnap délután temették el.

Megszökött tárgyalás közben. Csibenszki Vazul brátkai jegyzőt temérdek csalás és sikkasztás miatt letartóztatták. A nagyváradi törvényszék előtt már napok óta tárgyalták a bűnpörét, amikor egy szünet alatt megszökött a tárgyaló teremből. Nyomban kiadták ellene az elfogató parancsot.

Emberkar a szecs-kavágóban. Debrecen mellett az ürmösi pusztá egyik tanyáján a minap borzalmas szerencsétlenség történt. Kertész József munkás az udvaron szecs-kát vágott a géppel, amely elakadt. A szerencsétlen munkás ekkor meggondolatlanul belenyult a gépbe, hogy az akadályt eltávolítsa. Ez okozta a szerencsétlenséget. A gép megindult és a szerencsétlen ember jobbkarját a szó szoros értelmében cafatokra vagdalta. A rettenetes fájdalmak következtében a boldogtalan ember elájult. Az egész szecs-kavágót szét kellett szedni, hogy a dirib-darabra vagdalt kart kiszabadíthassák. A szerencsétlent kocsira tették rögtön és beszállították a debreceni köz-kórházba, ahol az orvosok műtétet végeztek rajta és a karját levágták. A nagy vérvesztés folytán azonban rendkívül súlyos a szegény ember állapota.

Egy híres haramia halála. Zarából jelentik, hogy az Inokli és Runovic között levő országuton minap reggel boltan találták *Simics* András híres haramiát, aki évtizedek óta egyik legrettegettebb alakja volt a dalmát briganti-világnak. Simics hetvennégy éves volt és három esztendővel ezelőtt királyi kegyelemmel szabadult ki harminc esztendei fogságából. Azóta koldulással kereste kenyerét. Érdekes, hogy pár nappal előbb halt meg az a dalmát paraszt, aki Simicsot annak idején a kapodisztrai hatóságnak kezére játszotta. Most egyszerre temetik el mind a kettőjüket egymás mellé a zárai temetőben.

Gyilkosság szerelemföltésből. Emlékezetes az a csetneki gyilkosság, amelynek áldozata a dúsgazdag Kerepessyné volt. Most egy Rozsnyóról érkezett hír azt jelenti, hogy Csetneken minap éjjel ugyanazon ház bejárata előtt, ahol Kerepessynét meggyilkolták, újból gyilkosság történt. Vörmszky Pál asztalossegéd szerelmi féltékenységből négy késszurással leterítette Valach András fiatal iparost. A csendőrség Vörmszkyt elfogta és kitűnt, hogy a tettes atyja is segédkezett a vérengzésben és puskatussal verte le az áldozatot.

Orosz rablók garázdálkodása. Vladikavkazban fegyveres rablók hatoltak be a város közepén lévő boltok egyikébe, miközben más rablók az utcán

lövöldöztek és négy embert megsebesítettek. A boltot a rablók kifosztották és elmenekültek. Üldözésükre kozákokat küldtek ki.

Hurbán özvegye. Turóc-Szent-Mártonból jelentik, hogy néhai dr. Hurbán M. Józsefnek, a szomoru emlékü tót agitátornak özvegye, szül. Jurkovics Anna, Jurkovics Samu szobotisti tanító leánya, 81 éves korában elhunyt. 1841 óta férje oldalán részt vett ennek izgalmas pályafutásában, átélte a szenici statárium, majd a hlubokai perzekúció borzalma; szemei előtt állították fel a férjének szánt akasztófát. Később látta Prágában a barrikádokon s együtt rejtőzött vele Windischgrätz üldözése elől. Férjének halála után fiához, Szvetozár Hurbán Vajanskyhoz, a sajtó pöreiből ugyancsak ismert tót publicistához költözött s ennek házában halt meg.

A németországi bérharc A német szénbányászok bérharcra, amely már hetek óta tartott s óriási arányokat öltött, megszűnt. A bányászok hetesbizottsága a következő sürgönnyt küldte a birodalmi kancellárnak: „A munkát most már ugyszólván az egész vonalon megkezdték. A bányászok eszerint engelmelkedtek vezetők felhívásának. Kérjük excellenciádat, hogy a bányatulajdonosokat a tárgyalásokra serkentse.” A birodalmi kancellár eddig még nem felelt a táviratra. A nagy-britanniai bányamunkásszövetség kiküldötteinnek ma tartott rendkívüli ülésén elhatározták, hogy a bérharcban álló német bányamunkásoknak 2000 font sterling heti támogatást adnak. Közölték, hogy eddig e célra 4000 fontot fizettek ki. Vége lévén a bérküzdelemnek, elhatározták, hogy még csak egy esetben küldenek 2000 fontnyi összeget.

Városv püspök diszpolgársága. Zombor város törvényhatósági bizottsága *Latinovits* Pál főispán elnöke alatt rendes közgyűlést tartott, amelyen egyhangú lelkesedéssel *Városv* Gyula székesfehérvári püspököt, Zombor város szülöttét, diszpolgárrá választották.

Roosevelt elnök a magyarok között. Roosevelt elnök vasárnap este vendégként résztvett azon az ebéden, amelyet a *magyar klub* az Eastside-városrészben levő *Kis Magyarország*-vendéglőben az elnök tiszteletére rendezett. Roosevelt elnök még mikor New-York kormányzója volt, megígérte, hogy ebédelni fog ebben a vendéglőben, ha valamikor az Egyesült-Államok elnöke lesz. A rendőrség rendkívüli óvintézkedéseket tett az elnök személyének oltalmára, mert abban a városrészben igen sok a esőselék.

Rablógyilkosság a boltban. Odesszában az Inberség üzletébe a minap éjjel rablók törtek be s három éjjeli őrt elkeseredett küzdelem után elkábítottak, megfojtottak és szemüket kiszurták. A gonosztevők ezután a pénztárt akarták kifeszíteni, de a katonai őrszolgák megriasztotta őket s megfuttatták. Reggel megtalálták a három éjjeli ór megcsontolt holttestét. A rablógyilkosokat eddig nem sikerült kézrekeríteni.

Bombarobbanás. Rövid idő óta a harmadik bombarobbanás veszélyezteti a párisiak nyugalmát, mint onnan jelentik, tegnap a Place de la République-en, a közuti vasut egyik kereszteződésénél ismét bombarobbanás volt. A robbanás pillanatában éppen egy közuti kocsit háladt keresztül a vágányokon, amelynek azonban esodálatosképen semmi baja sem történt. A pályaoírt azonban földre sujtotta a robbanás ereje és esésében súlyos belső sérüléseket szenvedett. A vizsgálat megindult.

GAZDASÁGI DOLGOK

A baromfitrágyáról.

Sok olyan anyag megy veszendőbe gazdaságainkban, amelyeket ha összegyűjtenénk, igen jól lehetne értékesíteni. Ilyen többek között a baromfi-trágya is, melynek összegyűjtésével sehol sem törődnek. Az igaz, hogy a baromfitrágya nem áll nagyobb mennyiségben rendelkezésünkre, de azt a keveset ami van, igen hasznóhajtóan alkalmazhatnánk kertjeinkben. A baromfitrágya gyűjtés ideje a tél, midőn a baromfiak ketrecekbe vannak szorulva. Ha sok baromfival rendelkezünk, jelentékeny mennyiségű trágyát összegyűjthetünk, melyet aztán szalmával, lombbal rétegezve egy kis trágyatelepen gyűjthetünk össze.

A baromfi-ól már egészségi szempontból is hetenkint legalább 1—2-szer kitisztandó s így minden különös fáradság nélkül összegyűjthető az ürülék. Hogy milyen nagy mennyiségű baromfitrágya megy veszendőbe egy nagyobb baromfi-állomány: an évente, annak megvilágítására szolgáljanak a következő adatok.

Egy galambra évente 2.5 kg. ürülék lehet számítani, 1 tyukra 5—6 kg.-ot egy kacsára 8, egy ludra 11, egy pulykára 18 kg.-ot.

Ezen adatok alapján könnyen kiszámíthatja mindenki azon baromfitrágya mennyiségét, mely a gazdaságában veszendőbe megy. Pedig a baromfitrágya értékes trágyának mondható.

Wolf szerint 100 részben az egyes baromfifélék ürüléke a következő anyagokat tartalmazza, összehasonlítva azokat az istállótrágyával és peruguanoval.

	Perugano	galamb	tyuk	kacsa	lud	istálló
	t r á g y a					
víz	15'00	51'9	56'0	56'6	77'1	77'5
szerves anyagok	42'00	30'8	25'5	26'2	13'4	20'3
nitrogén	7'00	1'76	1'6	1'0	0'6	0'3
foszforsav	14'00	1'78	1'5	1'4	0'5	0'2
káli	3'3	1'00	0'9	0'6	0'9	0'4
mész	12'6	1'6	2'4	1'7	0'8	0'3
magnézia	0'9	0'5	0'7	0'4	0'2	0'1
kénsav	2'00	0'3	0'5	0'4	0'1	0'1

Mint fenti táblázatból kitűnik, legértékesebb a galambtrágya, mely különösen nitrogénben gazdag. Ha csekélyebb mennyiségű foszfor- és mésztartalmát szuperfoszfát-gipsz hozzáadásával pótolnánk, ugy teljesen hasonlóvá válnék hatásra nézve a peruguanéhoz. Ugyanez áll a többi baromfitrágyára is, mert ezek inkább csak foszforsavban szegényebbek.

A baromfitrágya különösen hüvelyes vetemények és gabonafélék alá alkalmazható sikerrel, ha nagy mennyiséggel rendelkezünk belőle. Legnagyobb s jóformán egyedüli jelentősége a kertgazdaságban

Édes otthon.

van. Itt nagy mennyiségű trágyára amúgy sincs szükség s így a kisebb mennyiségű jó és gyors hatású baromfitrágyával szép sikerek érhetők el.

Alkalmazható mindjárt vetéskor. Különösen kötött hideg talajnemeken használható sikerrel.

A tőzegalom. Az idei télen, még inkább a jövő tavasszal a tőzeg nagyon keresett lesz almozási célokra, mert az a kevés szalma, amivel rendelkezünk inkább takarmányul fog szolgálni. A tőzeg almozásra tényleg kitűnő anyag is, mert vízfelszívó képessége rendkívül nagy, jóval nagyobb, mint a szalmáé s ára sem szokott 2—3 koronánál magasabb lenni. Vásárlásánál arra kell különösen vigyázni, hogy jól széjjel legyen tépve, hogy földes részek ne legyenek benne, hogy minél szárazabb legyen. Megengedhető maximum víztartalma 15—18% legyen, amit könnyen megállapíthatunk olyan módon, hogy pontos lemérés után sütő csőben kiszáritjuk s azután ismét lemérjük. A mely különbség adja az elpárolgott víz mennyiségét. Hátránya a tőzegalomnak, hogy foszforban szegény trágyát ad, mert alkalmazása mellett foszfortrágyázásról megfelelően gondoskodni kell.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépjárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZELEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekefej.
Pánczélaczél-kormánylemez.
Magasított aczél-ekefej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bírő
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnycím: „AGRARIA“ Budapest.

Az utolsó cigánykirály.

— Cigánymese jó gyerekeknek. —

A legutolsó cigánykirályt úgy hívták, hogy Csincsinkár. Aki nem hiszi, menjen el Cigányországba és kérdezze meg a lábanyomától. Ha az meg nem mondja, soha meg sem tudja.

Ez a Csincsinkár király valami rettenetes nagy ur volt, de még nagyobb ur akart lenni. Hogy még nagyobb ur akart lenni, hát előhívatta a cigánybölesek, mondanák meg, hogy mi a legeslegnagyobb uraság a világon?

Három cigányböles jöve a királyhoz, de ezek igazán cigányok voltak. Aki nem hiszi, hogy igazán cigányok voltak, az majd elhiszi a mese végén, ahol kiderül, hogy mind cigánykodtak.

Arany palotában lakott a cigánykirály. Oda vezették a bölesek és egyszerre csak egyet engedtek a cigánykirály elé. Legelőször jött a legöregebb cigányböles. Hosszu szakállát a földön huzta, úgy lépegetett a cigánykirály elé.

Es szólt hozzá Csincsinkár király:

— Nagy a bölcseséged, miként a szakállad. Azt mond meg nekem, hogy mi a legeslegnagyobb uraság a világon?

A cigányböles meghajolt a cigánykirály előtt. Félre vonta hosszú szakállát és így felelt:

— Legdrágább az arany és az álom. Tehát feküdj le arany palotádban és aludjál, ne törődjél semmivel. Ez a legnagyobb uraság!...

A cigánykirály belátta, hogy ez igazán böles tanács, mert legdrágább az arany és az álom. Ezért, hogy a legeslegnagyobb ur lehessen, belefeküdt az arany palotájába, melyet csupa szinaranyból építettek és álmadozott, aludt napokon át. Nem kímélte a szeméit az álomtól, mert hiszen az uri dolog. Sokat, igen sokat és mélyen aludt. A cigányböles pedig ezalatt ellopatta az alvó cigánykirály feje fölül az arany palotát.

Mire felébredt a cigánykirály, már hirtelen se maradt a királyi arany palotának. De úgy érezte, hogy még nem elég nagy ur. Tehát előhívatta a második cigányböleset és kérdéze:

— Nagy a bölcseséged, miként az állásod, de mond meg ennekem, mi a legeslegnagyobb uraság a világon?

A második cigányböles megsimította hosszú szakállát és így felelt:

— Legeslegnagyobb uraság a világon az, ha valaki az aransárga buzakalászok közé fekszik és ott alszik. Mert a buza: az élet. Ez a legdrágább a világon, mert enélkül senki sem élhet. Az álom pedig az élet fecsérzése, tehát az a legnagyobb ur, aki a legdrágább pazarlást tudja csinálni.

A cigánykirálynak tetszett a bölcsesség. Mert igaz vala, hogy buzából lesz a kenyér és a kenyér az élet. A sok alvás pedig az élet pazarlása, tehát csak ez lehet a legnagyobb uraság a világon.

Volt a cigánykirálynak óriási sok buza földje, rajta aranykalász ringott messzi rónaságon. Ennek az aranszínű kalászerdőnek éppen a közepébe fektetett a cigánykirály és ott aludt nap-nap után igen sokat.

A második cigányböles pedig sok ezer kaszást

rendelt a cigánykirály buzaföldjeire. A szép sárga buzát mind lekaszálták, mind kieséptették és ellopták a böles számára, csak éppen a cigánykirály körül hagytak valamit, hogyha fölbred, hát buzát lásson maga körül és a legeslegnagyobb urnak képzelje személyét az egész világon.

Sokáig hevert Csincsinkár cigánykirály a buzában, de végre letörött az a kevés érett kalász mellette és észrevette, hogy nincs aranykalászos rónaság körülötte, tehát kipotytyant a legeslegnagyobb uraságból.

Előhívatta a harmadik böleset, de az is cigány vala. Megkérdezte tőle, hogy mi a legeslegnagyobb uraság a világon?

A harmadik cigányböles szomorkodva tekintett körül. Mert az első ellopta az aranypalotát. A másik ellopta a ringó kalászos aranyrónaságát. Neki, a harmadiknak, már nem sok maradt, a mit lopjon. Azért mégis körültekintett és a következő tanácsot mondotta Csincsinkár cigánykirálynak:

— Legeslegnagyobb uraság egy sötét erdőben elbujni, ott egy fa tövébe lefeküdni és ott aludni. Mert az erdő a föld legdusabb ékessége, az alvás

A király helybenhagyta a bolond bölesességét, de megkérdezte tőle:

— Te bolond. Most nekem sincs semmim, neked sincs semmid, hát melyik a legeslegnagyobb ur kettőnk közül?

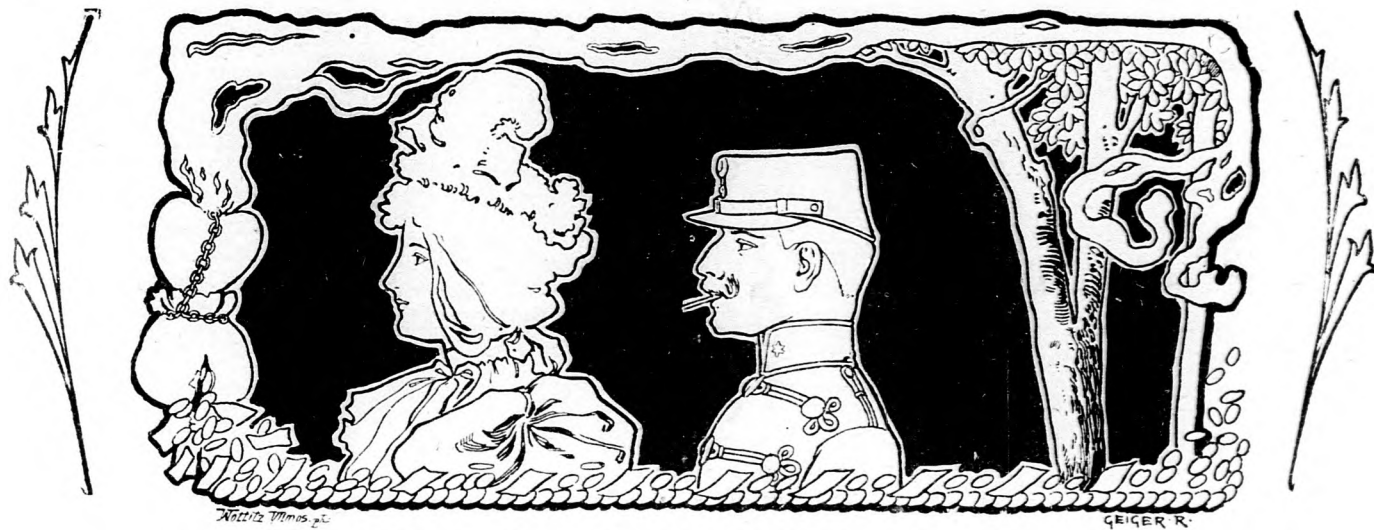
A bolond nem sokáig gondolkozott. Azt felelte Csincsinkár cigánykirálynak:

— Kettőnk közül az a legeslegnagyobb ur, aki tovább tud aludni.

Erre aztán lefeküdtek az utolsó cigánykirály és a bolondja és aludtak. Vagy ha nem is aludtak, heverték szüntelen.

A király tovább bírta az alvást. A bolond hamarabb fölbredt és az éhség miatt elszökött. Így maradt az utolsó cigánykirály magányosságra. Ellopták, amíg aludt, az arany palotáját, ellopták rónaságai gazdag termését, ellopták a bércék fáit. Végre a bolondja is megszökött tőle az éhség miatt.

Cigányország népe mind elszéledt a nagy világon. A király nem maradhatott ott tovább, hát világgá bujdosott, de szüntelen azon gondolkozott, hogy mi lehet a legnagyobb uraság a világon? Hasztalan kérdezte, senki sem tudta azt megmondani.

A városi utcáról.

pedig az élet pazarlása. Ez a kettő a legdrágább a világon, a ki ezt teszi, az a legeslegnagyobb ur a világon.

A cigánykirály úgy hitte, hogy ennek a harmadik bölesnek igaza van. Ezért fölkereste Cigányország legnagyobb rengeteg erdőségét és ott egy óriás fa tövébe leült aludni. Ott aludott sokáig, nagyon sokáig. Azalatt pedig a harmadik cigányböles az erdőség fáit mind levágatta és eladta.

Mikor végre fölbredt a cigánykirály, csak egy fát látott az óriás erdőből. Most aztán meg akarta kérdezni, hogy hát mi a legeslegnagyobb uraság a világon, mert az erdőből is kifogyott. De nem vala több cigányböles, a ki tanácsot adjon és pedig azért nem vala tanácsadó, mert nem volt több mit lopni.

Csupán egy hűséges embere maradt Csincsinkár cigánykirálynak, az pedig a bolondja volt. Ez a bolond hűségesen kitartott mellette. Most is ott állott és várt, hogy a király megszólítja. Hát hogy böles nem volt, a cigánykirály a bolondtól kérdezte meg:

— Ugyan mondd meg, édes bolondom, hogy mi a legeslegnagyobb uraság a világon?

A bolond körültekintett és így felelt:

— A legeslegnagyobb uraság a világon az, amikor az embernek éppen semmije sincs.

Csincsinkár király pedig élete utolsó napjáig próbálta az uraságot, igen sokat aludt és hevert, mert azt hitte, hogy mégis csak az alvás és a heverés lehet a legeslegnagyobb uraság. Mikor már halálán vala a legutolsó cigánykirály, a végső órában nem vala mellette senki, éppen senki. Tehát a saját józan esztől kérdezte meg utoljára, hogy igaz-e, hogy a henyelés és az alvás a legeslegnagyobb uraság a világon?

Az ő józan esze pedig azt felelte:

— Aki sokat alszik, elheveri a szerencsését!

Aztán hirtelen meghalt Csincsinkár, az utolsó cigánykirály, de a cigányoknak nem mondható meg azt, amit a józan esztől tanult. A cigányok a világban szerte járnak, sokat hevernek, sokat alusznak, azért kell, hogy kolduljanak.

Ha Csincsinkár, az utolsó cigánykirály meg nem halt volna, ez a mese tovább tartott volna.

Péterfy Tamás.

Felültetés.

- Tudod-e mit viselnek most a gallérokban?
- Mit?
- Nyakat.

Képeinkhez.

Édes otthon. Az embernek legkedvesebb az otthona, de csakis a rendes embernek! No, mert vannak rendetlen emberek, akik a körsmában ülnek legszívesebben. Képünk az uradalmi vadászt mutatja be családjá körében. Készül az ebéd, de biztosan jó izü lesz, mert egy kedves fiatal menyecske főzi. Az is megesik, hogy a rántás oda ég, amit fiatal menyecskénél nem lehet öreg hibának venni.

Geiger Stefike. Egy csodás kis leány arcképét mutatjuk be, aki gyönyörűen hegedül. Mint hegedűművész bejárta egész Európát. Most oda át van Amerikában, ott aratja a babérokat és a dolárokat. Ez a kedves 12 éves leányka Geiger Stefike a világhírű magyar hegedűművész-gyermek.

Geiger Stefike.

A városi utcáról. A falu csendes és boldog, a város zajos, izgalmas, de ritkán kínál csendes boldogságot. Ezt leginkább tudják azok a vidéki látogatók, akik Pestre jönnek, aztán haza mennek boldog otthonukba. A főváros utcáján micsoda zaj, zsvaj. Kocsik százával, csilingelő villamosok tízével minden utcában. Az emberek majd leverik egymást ugy sietnek. Vannak szép asszonyok, akiket tisztelt kísérgetnek és vannak mások, akikről kár szólani... Ez a kis kép egy ilyen zajos városi utcáról csak két alakot mutat be, elég találóan körül diszítve égő szívvel, meg pénzes zacskóval. Oh, milyen boldogok is a vidékiek!...

Gazdasági kereskedelmi és ipar-bank Részv.-Társ.

Budapesten, Muzeum-körút 19.

BANKOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

VÁLTO-
kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

GÉPOSZTÁLYA

Gazdasági gépeket, Gözcséplő-készleteket, Tolókerék-rendszerű vetőgépeket, Egyetemes acél-ekéket, Gazdasági malomberendezéseket, Tejgazdasági gépeket, Fűrészyári berendezéseket, Szecskavágók, Répavágók, Morzsolók, Darálók.

Arjegyzék, költségvetés, szakszerű felállítás ingyen

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

Tréfás kérdések.

— Tóth Andrásról. —

1. Mentől több van a kenyérben, annál könnyebb a kenyér. Mi az?

2. Leveszi a kalapomat, mégsem látom. Mi az?

Megfejtési határidő 1905. február hó 26

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 6. számában közölt talány megfejtése

„Győzött az ellenzék.“

Helyesen fejtették meg: Sebők Julia, Szász Mariska, Beke Piroksa, Renner Ida, Szabó Juliska, Joó Mariska, Nagy Istvánné, P. Lasztaméry Mariska, Zs. Mlinkó János, Török György, Mészáros József, Sarud József ifj., Roth Lajos, Maza József, Molnár József, Bede Ferenc, Blich Ferenc, Dénes Vencel, Magyar Gáspár, Szita Bálint.

A sorshuzásnál Nagy Istvánné B. Mária neve jött ki elsőnek, akinek a kitűzött jutalom gyanánt egy érdekes regényt küldöttünk.

Előfizettek az elmúlt héten: Komli József, Gazdakör A., László Károly, Rinkóczy Ferenc.

• LEVELES SZEKRÉNY •

Regénymellékletünk nyomdai akadály miatt jelen számunkból kimaradt.

Ifj. Kovács Mihály. Vett kérdéseire jogi szakértőnk a következőkben válaszol: Hajzer Jánostól kérjen egy nyilatkozatot, melyben nevezett kijelenti, hogy a kérdéses 4 sor szőlő, (mely telekkönyvi térképi vázrajzban feltüntetve a nyilatkozathoz lesz csatolandó) 30 év óta az Ön tulajdona, amelyet vétel útján szerzett meg, s egyúttal megengedi, hogy arra a tulajdonjog telekkönyvileg az Ön nevére bekebeleztesse. Ezzel kérje a telekkönyvi hatóságnál a tulajdonjog bekebelezését. Ha ez meglesz, akkor menjen a kir. járásbíróshoz s szóval adja elő panaszát s kérje az elvált asszony perbe idézését, mely per során a bíróság a zálogjogot hivatalból kell, hogy töröltesse: mert ha az egész szőlőre a megítélt gyermektartási összeg erejéig a bírói végrehajtás kitűzve volt's nem tartatott meg, ezen körülmény mellett bizonyít, hogy Hajzer az egész követelést az árverés megtartása előtt kifizette s így az elvált asszonynak nincs joga a föld tehermentesítését megtagadni, ezért a per során a felmerülő perköltiségekben is elfog marasztaltatni. Országgyűlési képviselőválasztásnál választói joggal bírnak azon 20-ik életévüket betöltött magyar állampolgárok, kik: 1/4 urbéri telekkel, vagy ezzel hasonló kiterjedésű birtokkal bírnak s utána adót fizetnek;

oly házat bírnak, mely legalább 105 frtnyi évi jövedelem után van házbéradóval megróva;

kik földbirtokuk vagy készpénzbeli tőkájük vagy mindakettőből együttvéve legalább 105 frtnyi évi jövedelem után vannak megadóztatva; stb.

E pontok szerint győződjék meg a községi előjárásnál, mennyi községükben a földadó censusa vagyis mennyi adót fizetnek 1/4 urbéri telek után s a kihagyottak minden év április havában történő választók összerírásánál jelenjenek meg személyesen s követeljék a névjegyzékbe való felvételüket.

Lengyel Ferenc. A Szövetkezeti és Gazdasági Évkönyvet elküldöttem. A cikk némi kihagyással jön. Egyben tudatom, hogy mind az OMGE-nál, mind a F. U.-nál lévő állásimat március közepén elhagynom és visszavonulok az íróasztalom mellé. Üdvözet. — **Fekete Antal.** Bizony a mi kiadónknál is megesik a baj egyszerűen. Lársmáztam is érette, azt elhíheti. Üdvözet. — **Tóth András.** Ami jó, az jó. Üdvözljük.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése
1905. február 18.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 112—128 K., vidéki borjúhús 1—120 K., sertéshús 112—120 K., szalonna füstölt 140—150 K., szalonna, olvasztani való 128—132 K., hárj 136—140 K., sertésszir 128—140 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1—140 K., hazai sonka 160—180 K.

Baromfifélék: élő tyúk 3—360 K., rántani való csirke 250—3—K., sütni való csirke 2—250 K., kacsa, hizott 5—550 K, lud, hizott 14—16—K., pulyka, hizott 9—12—K., páronkint. Vágott hizott liba 115—135 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 130—150 K. kg.-ként.

Tojás: bácskai 104—106 K., erdélyi apróbb áru 98—102 K. lánként. (1440 drb.) Apadt — K., meszes: — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 10—11 K., rózsza I. 1050—1150 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt 24—28—mm.-ként.

Teavaj: (centrifugál) 210—240 K., főzővaj 160—180 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 28—40 fillér.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 2020—2040 K. *Rozs* 1490 K-tól 1510 K-ig. *Árpa* 14—K-tól 1460 K-ig, jobb minőségű 15—K-tól 1540 K-ig. *Zab* 1450—1460 K. *Tengeri* 1540 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	3020	2940	2860	2780	2680	2620	2540	2340	1460

Takarmányvásár. Réti széna 660—1080 fillér, muhar 980—10 fillér, zsupszalma 440—440 fillér, alomszalma 320—360 fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Jó gyermekeknek! Petőfi Regék

Színes képekkel. Csinos kötés.

Második kiadás.

Postaköltséggel **60 fillér.**
együtt darabja

Székely Mesék

Husz mese. Ötven képpel.

Csinos kötésben.

Postaköltséggel **60 fillér.**
együtt darabja

Az összeg postai levélbélyegeken is beküldhető.

Czím: Péterfy Tamás író, Budapest, IX., Köztelek.

A Segesvárnál eltűnt nagy költőről a nép ajkán szálló mesék gyűjteménye. Mindenik Petőfi regé egy-egy szép emlékvirág, mely a nép szívéből fakadt...

Jó gyermekek számára írta Péterfy Tamás. Hűz gyönyörű eredeti székely gyermekmese van e könyvből, melyek „AZ ÉN UJSÁGOM” és más elsörendű lapokban jelentek meg. Ötven képpel díszítve...

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400,000.— kor.
Alapítványok	1,270,000.— kor.
Tartalékok	255,200.03 kor.
Összesen	1,925,200.03 kor.

1901. évi fölösleg	90,349.— kor.
1902. évi fölösleg	59,782.28 kor.
1903. évi fölösleg	109,331.73 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle módozatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság.

MAGYAR TELEPÍTŐ ÉS PARCELLÁZÓ BANK RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

Sürpönyöczim: TELEPÍTŐBK. Telefon: 180.

ALAPTŐKE 5 MILLIÓ KORONA.

ALAPÍTÓ INTÉZETEK: Magyar Jelzáloghitelbank, Cs. és kir. szab. triesti általános biztosító társaság, Magyar Agrár és Járulékbank r.-t., Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank, Magyar Általános Takarékpénztár.

IGAZGATÓSÁG: Hegedüs Sándor (elnök), Beck Nándor (alelnök), gróf Keglevich Gábor (alelnök), Barta Arnold, Barta Ödön, dr. Beck Gyula, Bujanovich Gyula, dr. Eber Antal (vezető igazgató), Kende Zsigmond (istváni), Kronberger Lipót, dr. Nagy Ferencz, Poór Jakab, dr. Pollák Gyula, dr. Schober Béla, dr. Simonyi Semadam Sándor.

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG: gróf Korniss Károly (elnök), dr. Mezössy Béla, dr. Neumann Miksa, dr. Horváth Lipót.

A BANK MŰKÖDÉSI KÖRE:

- mezőgazdasági ingatlanok megvétele és azoknak telepítés és parcellázás útján való értékesítése;
- telepítések és parcellázások elvállalása bizonymányban;
- telepítések és parcellázások finanszírozása;
- telepítési és parcellázási ügyek minden egyéb válfajánál való közreműködés.

A bank a parcellázási műveletek teljes intézését magára vállalja és azokat saját műszaki, gazdasági és telekkönyvi szervezete segítségével, a tulajdonos minden közreműködése nélkül, teljes felelősséggel lebonyolítja.

A parcellák vevői a vételár 50—75%-a erejéig — egyetemleges kötelezettség kizárásával — olcsó törlesztéses kölcsönöket nyernek, mi által az értékesítés jelentékenyen meg van könnyítve.

Ajánlatok a bank igazgatóságához (BUDAPEST, V. KER., N DÖR-UTCZA 9. SZÁM) intézendők, amely minden kérdésben úgy előszóval mint írásban készséggel nyújt beható és kimerítő utbaigazítást.

Részletes tájékoztatást kívánatra bárkinek küldünk.

A ZALATNAI kénkovand-ipar r.-t. Brassói kénsav- és műtrágyagyára ajánlja legjobb minőségű mindennemű

Műtrágyáit

a t. cz. gazdaközönség becses figyelmébe. Ajánlatokkal készséggel szolgál a Központi Iroda, Budapest, IV., Mária Valéria-utca 7.

A tisztelt gazdaközönséghez!
A lanyha irányzat következtében
a lóheremagnak
(stiriai lóherének)

folyó évi január hó 1-én megjelent főárjegyzékemben rovatolt
árát hatályon kívül helyezem.

A mostani árak következők:

4. sz. prima primissima 95 korona
 (tisztaság 98%, csirakéesség 98%)

4_a sz. legelsőrendű 93 korona
 (tisztaság 98%, csirakéesség 97%)

4_b sz. elsőrendű 92 korona
 (csirakéesség 96%, tisztaság 96%)

50 kilónkint. Az arankamentességet a kir. magvizsgáló
 állomás ólomzára igazolja.

Olasz és amerikai lóherét nem forgalmazok.

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari magkereskedése

VII., Rottenbiller-u. 33. BUDAPESTEN IV., Kossuth Lajos-u. 4.

Legjobb és egocsóbb

gazdasági takaréktűzhely

a Munkácsy-féle szabad. és a nm. földmivelés-
ügyi ministerium által 600 koronás első díjjal
kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

MARKHÓT JENŐ

magánmérnök műszaki irodájában

Budapest, VIII., József-körút 36. Műhely VI., Sziv-u. 3—7.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
typia, fametszet stb. után. Térképek, terve-
zetek, alaprajzok photolithografai leg-
szebben, legolcsóbban sokszorosítatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltek.

„Agraria“ Erőtakarmánygyár R.-T. = Budapest, =

Girószámla a Magyar Általános Hitelbanknál. — Postatakarékpénztári clearing- és chequeszámla 11752. szám.
Sürgőnyezim: ERŐTELEFON, Budapest. Telefon (interurban) 33—17. szám.

Ajánlja „Agraria“ védjegyzett, kitűnő
minőségű, saját gépüzemeivel gyártott **ERŐTAKARMÁNYÁT.**
Az áru kapható vasúthoz szállítva 50 kgos zsákokban, védjeggyel ellátva.

A gyártás: **KÜHN GYULA dr.** hallei gazdasági egyetem igazgatójának módszerei szerint tör-
ténik. A takarmányhoz szükséges összes nyersanyagot, mint búzakupát, malátacsirát, repcze-
tökmagpogácsát elsősorú és kizárólag magyar gyárakból szerezzük be. A cukoriszörpöt szintén csak az elsősorú és kizá-
rólág magyar, u. m. szerencsi, mezőhegyesi, haposvári és botfalvi cukorgyáraktól vásároljuk.

Gyártmányaink:

„Agraria“ **A.** lótakarmányozásra, dus malátacsirát-tartalommal. „Agraria“ **B.** göbölhizla-
lásra, dus repcepogácsa-tartalommal. „Agraria“ **C.** tehénészethez, dus tökmagpogácsa-
tartalommal. „Agraria“ **D.** sertéshizlálásra, dus árpadara-tartalommal. „Agraria“ **E.** juh-
takarmány, dus cukorrepce-tartalommal.

Állandó revőközönségünk a m. kir. földmivelésügyi és vallás- és közoktatásügyi ministerium uradalmi, valamint az ország legelső uradalmaitól
elimerő-okmányok állanak rendelkezésünkre, melyek bárki által megtekinthetők központi irodánkban.
A kereskedelemügyi m. kir. ministerium 142785 — CI/1904. szám alatt kelt rendelete értelmében, tekintettel a takarmányhiányra, gyártmányunk
szállítására a kivételes díjtétel alkalmazását rendelte el.

ÚRL REZSŐ

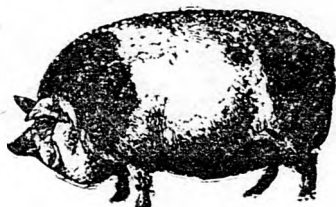
sertésbizományos

— Budapest —

Bévkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott
állapotban és leg-
magasabb napi ára-
kon értékesít.

Sürgőnyezim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

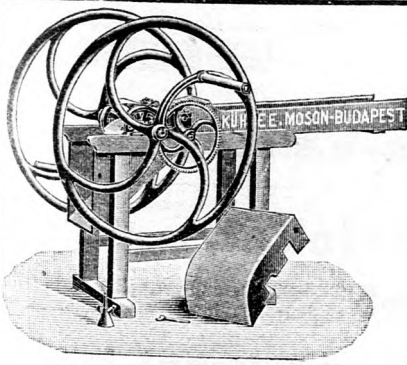
Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, V., Nagy-Korona-utca 17. sz.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és
főzelékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek
feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít.
A szállítványozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben
(fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.
Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi
cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árukra elő-
legeket is folyósít.
Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron el-
vállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

Főraktár:

BUDAPEST, VI., Váci-körút 57/a. sz.

Legujabb, könnyű hajtású, egyszerűen kezelhető és nagy munkabírásu

„TUBULÁR“ tejfőlöző gépek kézi- és gőzhajtásra,
Szecskavágó és répvágó gépek elismert gondos kivitelben készülnek

KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyárában MOSONBAN.

Kiváló munkabírásu „RAPID“ darológépek és
TENGERI MORZSOLÓK kézi- és erőműhajtásra.

===== Burgonyamosó és osztályozó gépek. =====

Takarmányfülesztők, teljes takarmánykamra berendezések.

Ekék, boronák, rosták, konkolyozók.

„MOSONI DRILL“ tolokerekes rendszerű sorvetőgépek.

1904. évi forgalom : 22,000 bál.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek minden évben július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuarverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásbnn részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál :

HELLER M. S TÁRSA

GYAPJUARVERÉSI VÁLLALAT

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN
VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám. ☞

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

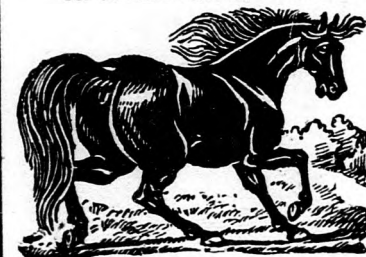
Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

☛ Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK A KIADÓHIVATALBAN BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.
KWIZDA-féle RESTITUTIONSFLUID
cs. és kir. szabaálmazott mosóvíz lovak számára.

1 üveg ára K 2.80.

Negyven év óta van használatban az udvari istállóban s a legnagyobb katonai és polgári istállóban is lovak izmai erősítésére, fásasztó menetek előtt és után flezamosásoknál és az izmok merevedésénél stb. a lovat a trainingben bámulatos eredmények felmutatására képesíti.

Főraktár :

— Valódi csak ezen védjeggyel ellátott. —
Kwizda Ferencz János cs. és kir. osztr.-magy.,
kir. román és bolgár
hercegi udvari szállító
kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 71-76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül
Rézgáliczot (98-99%) elismert kítőnő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.